

Østfold fylkeskommune

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Vår ref.: 2014/308 - 6573/2014

Deres ref.:

Dato: 30.01.2014

Høringsuttalelse til Kunnskapsdepartementets forslag om å oppheveplikten kommuner og private skoler har til å gi elevene gratis frukt og grønnsaker

På vegne av styret for Østfoldhelsa oversendes høringsuttalelse til «Kunnskapsdepartementets forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven, om å oppheveplikten kommuner og private skoler har til å gi elevene gratis frukt og grønnsaker».

Østfoldhelsa er partnerskapet for folkehelse i Østfold, og består av alle kommuner, fylkeskommunen, Høgskolen i Østfold, Sykehuset Østfold/helseforetaket, Østfold idrettskrets og Frivilligsentralene i fylket. Styret for Østfoldhelsa består av tre fylkestingspolitikere og fire ordførere.

Saken ble behandlet i styret i Østfoldhelsa 29.1.2014, og vedlagte høringsuttalelse/protokollutskrift ble vedtatt mot en stemme.

Med hilsen

Dokumentet er elektronisk godkjent av
Knut Johan Rognlien
Leder Folkehelseseksjonen

Elsie Brenne
Folkehelserådgiver

Sentraladministrasjonen
Postadresse: Postboks 220, 1702 Sarpsborg
Kontoradresse: Oskar Pedersensvei 39
Telefon: 69 11 70 00 Telefaks:

E-post: sentralpost@ostfoldfk.no
Internett: <http://www.ostfoldfk.no/>
Org.nr.: 974 544 407

PS 11/2014 Høringsuttalelse til kunnskapsdepartementets forslag om å oppheve plikten kommuner og private skoler har til å gi elevene gratis frukt og grønnsaker

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Styret i Østfoldhelsas behandling:

Inger-Christin Torp (Ap) fremmet forslag til uttalelse.

Votering:

Inger-Christin Torps forslag ble vedtatt mot 1 stemme(H).

Styret i Østfoldhelsas uttalelse 29.01.2014:

Folkehelsepartnerskapet Østfoldhelsa vil sterkt anmode om at nåværende lovgivning når det gjelder kommuner og private skolars plikt til å gi elevene gratis frukt og grønnsaker opprettholdes.

Det er mange svært gode grunner til at vi ønsker det:

Frukt og grønt i ungdomsskolen er et viktig virkemiddel mot sosial ulikhet i helse i vårt land.

Sosioøkonomisk status er viktig for om folk flest velger sunt

Det er kun en liten del av befolkningen som er tilstrekkelig fysisk aktive og som spiser nok frukt og grønt. Blant de av oss som fremdeles har forbedringspotensiale, er sosioøkonomiske faktorer veldig viktig for hvilke valg vi tar. I den gruppen av befolkningen med høyt inntak av frukt og grønt og høy fysisk aktivitet er den sosioøkonomiske statusen mindre viktig for valgene. Det viser **Arnstein Øvrum** (NILF - UMB) i en artikkel som er antatt av tidsskriftet Health Economics. Hver dag foretar vi en rekke bevisste og ubevisste livsstilsvalg som over tid påvirker helsen vår.

Det har vært gjort en rekke studier av effekt av skolefruktordningen.

Knut-Inge Klepp, professor i ernæring og direktør i Helsedirektoratet og **Elling Bere**, professor ved Universitetet i Agder har sett på bl.a. langtidseffekt av ordningen.

Funn; (Bere and Klepp, Norsk tidsskrift for ernæring, 2007)

1. Gratis skolefrukt er mer effektivt enn abonnementsordning.
2. Gratis skolefrukt viser langtidseffekt.
3. Gratis skolefrukt reduserer inntaket av usunn mat på skolen.
4. Gratis skolefrukt reduserer ulikhet mellom grupper av elever.

Frukt og grønnsaker i skolen – Beregning av samfunnsøkonomisk lønnsomhet

Det er dokumentert i en dansk studie at en kan oppnå en økning i folks gjennomsnittlige levetid på 1,5 år dersom frukt- og grønnsakinntaket øker fra 250 til 500 gram per person per dag. I den danske studien er det antatt en lineær sammenheng mellom økt inntak av frukt og grønnsaker og økt levealder.

Som grunnlag for de beregningene som er foretatt her ligger en forutsetning om at det vanskelig kan argumenteres for å bruke ulik verdsetting av "statistiske leveår" i nytte-kostnadsanalyser av forebyggingstiltak i ulike samfunnssektorer. Siden samferdselssektoren

er den sektoren i Norge som har kommet lengst med bruk av nytte- kostnadsanalyser der liv, helse og trivsel verdsettes, er det her valgt å anvende tilsvarende verdsettinger som et utgangspunkt.

Med en verdi på et spart leveår på 1,2 mill kr (basert på 23,3 mill kr pr statistisk liv, gjennomsnittlig 37 tapte leveår pr dødsfall i vegtrafikkulykker og en diskonteringsrente på 4%), får vi at andelen elever som på permanent basis må øke sitt inntak av frukt og grønnsaker fra 250 gram til 500 gram bare må være på 0,3 prosent for at tiltaket skal være samfunnsøkonomisk lønnsomt. Eller sagt på en litt annen måte; mht å oppnå et tilsvarende antall økte leveår og samfunnsøkonomisk lønnsomhet kreves det at tiltaket medfører at 3 prosent av elevene øker sitt permanente inntak av frukt og grønnsaker med bare 25 gram. En enkel følsomhetsvurdering tilsier at dersom man bruker en lavere verdi pr sparte leveår som f eks 350.000 kr, som er et mer ad hoc preget anslag foreslått av Kristiansen (2003) brukt i helsesektoren, får en at 1 prosent av elevene på permanent basis må øke sitt inntak av frukt og grønnsaker fra 250 gram til 500 gram for at tiltaket skal være samfunnsøkonomisk lønnsomt.